

gare mot ofvanstående villkor vore hugad att tillträda ett sådant nybygge. Skulle försöket icke lyckas, så kunde nybygget på något förmonligt sätt föryttras, och då vore ingenting förloradt.

§. 25.

Antagom, att nybyggscholan arbetat i 30 år efter medlens indragning: då har hon alstrat 30 nybyggen, hvilka, sammanlaggda med de förr anlaggda, göra 50 nybyggen på 50 år. Och låtom oss dermed jemnföra de krononybyggen, hvilka blifvit anlaggda i Piteå Lappmark och Arjeplogs socken på en tid af 80 år; då befinnes nybyggarnes antal för det närvarande knappt utgöra 30 stycken rökar *). Om man undantager fjellarna, så innefattar hela socken öfver 90 quadratmil. Klimatet är, åtminstone om hösten, mildare, än uti de längre norrut belägna socknar.

Landet är genomskuret af stora sjöar och elfvar, hvilkas romantiska stränder erbjuda de förmonligaste ställen till uppodlingar. Tillägg, att de försök, som blifvit

*) Min far, en 80 års gammal man (Bergsfogde vid Nasa silfververk), berättar, att endast några nybyggare funnos i Arjeplog vid hans barn-domstid. Herr Fryxel nämner äfven på ett ställe, i ofvannämnde afhandling, att inga nybyggare funnos i Arjeplog på 1750 talet.

gjorda med allmänna sädesarter och jordfrugter, alltid, så ofta deras odling blifvit rätt handhafd, gifvit nöjaktig afkastning, så vida icke hela Norrland blifvit hemsökt af oår. Vid öfvervägandet af allt detta, må man i sanning undra, att icke flere än 30 nybyggen blifvit anlaggda på en tid af 80 år.

§. 26.

Skola uppodlingar icke gå med snabbare steg hädanefter, än de hittills gjort, och man tillika betänker, att Lapparne, dels genom närvarande nybyggares stämplingar *), dels ock genom många andra tillstö-

*) Huru detta tillgår, är redan nämnt till en del. Då nybyggaren tillvällat sig hela den landsträckan, som befinnes mellan hans spridda hömyror, ofta till 3 å 4 quadratmil, så händer, att, då Lappen med sin rebnjord vill flytta på detta nybyggarens förmenta område, för att beta sina rehnar på en tallhed, hvitken för öfrigt icke kan begagnas af nybyggaren, så måste han för en månads tid och deröfver erlægga till nybyggaren en lefvande, merändels fullvext rehn. Det händer äfven, att nybyggaren, för att alldeles aflägsna Lapparna från sitt gebiet, antänder stora skogar. Det är således nödvändigt, att Lapparne emåningom utträngas och utdö med